EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 4.3.2024
COM(2024) 97 final

2024/0052 (NLE)

Förslag till

RÅDETS BESLUT

om ingående, på Europeiska unionens vägnar, av avtalet mellan Europeiska unionen, Island, Furstendömet Liechtenstein och Konungariket Norge om en finansiell mekanism för EES för perioden maj 2021–april 2028, avtalet mellan Konungariket Norge och Europeiska unionen om en norsk finansiell mekanism för perioden maj 2021–april 2028, tilläggsprotokollet till avtalet mellan Europeiska ekonomiska gemenskapen och Konungariket Norge samt tilläggsprotokollet till avtalet mellan Europeiska ekonomiska gemenskapen och Island

(Text av betydelse för EES)

MOTIVERING

Avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (nedan kallat *EES-avtalet*) gör det möjligt för Island, Liechtenstein och Norge (*Eftastaterna i EES*) att delta fullt ut i den inre marknaden. Sedan avtalet trädde i kraft 1994 har dessa tre länder i anslutning till detta också bidragit till att minska de ekonomiska och sociala skillnaderna inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet på grundval av artikel 115 i avtalet. Dessutom har Norge bidragit genom en separat norsk finansiell mekanism. De senaste finansiella mekanismerna löpte ut den 30 april 2021[1].

Mot bakgrund av det fortsatta behovet av att minska de ekonomiska och sociala skillnaderna inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet bemyndigade rådet den 20 maj 2021 kommissionen att inleda förhandlingar med Island, Liechtenstein och Norge om ett avtal om de framtida finansiella bidragen från Eftastaterna i EES för att förbättra den ekonomiska och sociala sammanhållningen i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet[2]. De formella förhandlingarna inleddes den 16 juni 2022. Parallellt med, men oberoende av, förhandlingarna om de finansiella mekanismerna inleddes en översyn av fiskhandelsprotokollen mellan EU och Island respektive EU och Norge på grundval av klausulerna om översyn av tilläggsprotokollen till frihandelsavtalen med Island och Norge[3].

Förhandlingarna avslutades på förhandlarnivå med paraferingen den 30 november 2023 av

- avtalet mellan Europeiska unionen, Island, Furstendömet Liechtenstein och Konungariket Norge om en finansiell mekanism för EES för perioden maj 2021–april 2028,
- avtalet mellan Konungariket Norge och Europeiska unionen om en norsk finansiell mekanism för perioden maj 2021–april 2028,
- tilläggsprotokollet till avtalet mellan Europeiska ekonomiska gemenskapen och Konungariket Norge, och
- tilläggsprotokollet till avtalet mellan Europeiska ekonomiska gemenskapen och Island.

Det bifogade förslaget avser ingåendet av avtalet om den finansiella mekanismen för EES, Norgeavtalet, Norgeprotokollet och Islandprotokollet.

Genom avtalet om den finansiella mekanismen för EES och Norgeavtalet kommer Eftastaterna i EES att sammanlagt tillhandahålla ett finansiellt bidrag till ekonomisk och social sammanhållning i EES på 3,268 miljarder EUR för perioden maj 2021–april 2028. Resultatet återspeglar de förhandlingsdirektiv som utfärdats av rådet med krav på a) en ökning av de finansiella bidragen från Eftastaterna i EES, b) tillämpning av EU:s Sammanhållningsfonds fördelningsnyckel, c) anpassning av varaktigheten för de nya finansieringsmekanismernas till EU:s sammanhållningspolitiska instrument (2021–2027), d) införande av gröna mål bland de prioriteringar som får stöd, och e) effektivare genomförandeprocesser för framtida mekanismer.

Parallellt med detta har även de bilaterala fiskhandelsprotokollen med Island och Norge setts över. Nya koncessioner beviljas för perioden maj 2021–april 2028. Koncessionerna bygger på de tidigare protokollen för perioden 2014–2021 och står i proportion till storleken på de finansiella bidragen. Flexibilitet ges när det gäller överföring av icke uttömda kvoter i slutet av perioden. Norge kommer också att förlänga ordningen för transitering av fisk för EU-fartyg som landar fångster i Norge.

---

1 EUT L 141, 28.5.2016, s. 3 och s. 11.
2 Rådets dokument 8365/21 ADD 1.
3 EUT L 141, 28.5.2016, s. 18 och s. 22.

Avtalen och protokollen ska tillämpas provisoriskt från och med de datum som anges i deras artiklar, i avvaktan på att de relevanta förfarandena för deras ratificering eller ingående och ikraftträdande slutförs.

Kommissionen har bedömt förhandlingsresultaten som tillfredsställande och föreslår att rådet antar det bifogade beslutet om ingående av avtalet om den finansiella mekanismen för EES, Norgeavtalet samt Norgeprotokollet och Islandsprotokollet efter att ha erhållit Europaparlamentets godkännande.

I enlighet med gängse praxis när det gäller ändringar av specifika delar av befintliga internationella avtal föreslås det att de relevanta artiklarna i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) används som rättslig grund för utkasten till beslut, dvs. artikel 175 tredje stycket i EUF-fördraget för avtalen om de finansiella bidragen till ekonomisk och social sammanhållning och artikel 207 i EUF-fördraget för fiskhandelsprotokollen. Dessutom bör det hänvisas till artikel 218.6 a i EUF-fördraget som rättslig grund för ingåendet av dessa avtal.

2024/0052 (NLE)

Förslag till

RÅDETS BESLUT

om ingående, på Europeiska unionens vägnar, av avtalet mellan Europeiska unionen, Island, Furstendömet Liechtenstein och Konungariket Norge om en finansiell mekanism för EES för perioden maj 2021–april 2028, avtalet mellan Konungariket Norge och Europeiska unionen om en norsk finansiell mekanism för perioden maj 2021–april 2028, tilläggsprotokollet till avtalet mellan Europeiska ekonomiska gemenskapen och Konungariket Norge samt tilläggsprotokollet till avtalet mellan Europeiska ekonomiska gemenskapen och Island

(Text av betydelse för EES)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artiklarna 175 tredje stycket och 207 jämförda med artikel 218.6 a,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

med beaktande av Europaparlamentets godkännande, och

av följande skäl:

(1) Det finns fortfarande ett behov av att minska de ekonomiska och sociala skillnaderna inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, och det bör därför inrättas en ny mekanism för de finansiella bidragen från Eftastaterna i EES och en ny norsk finansiell mekanism.

(2) Den 20 maj 2021 bemyndigade rådet kommissionen att inleda förhandlingar med Island, Furstendömet Liechtenstein och Konungariket Norge om ett avtal om de framtida finansiella bidragen från Eftastaterna i EES till den ekonomiska och sociala sammanhållningen i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

(3) Den finansiella mekanismen för EES (maj 2021–april 2028) och den norska finansiella mekanismen (maj 2021–april 2028) kommer att bidra till att minska de ekonomiska och sociala skillnaderna inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och till att stärka förbindelserna mellan Eftastaterna i EES och mottagarstaterna.

(4) De särskilda bestämmelserna om import till EU av viss fisk och vissa fiskeriprodukter med ursprung i Island och Norge, som anges i tilläggsprotokollen till dessa länders respektive frihandelsavtal med Europeiska ekonomiska gemenskapen, upphörde att gälla den 30 april 2021 och har setts över i enlighet med artikel 1 i dessa protokoll.

(5) Avtalet mellan Europeiska unionen, Island, Furstendömet Liechtenstein och Konungariket Norge om en finansiell mekanism för EES för perioden maj 2021–april 2028, avtalet mellan Konungariket Norge och Europeiska unionen om en norsk finansiell mekanism för perioden maj 2021–april 2028, tilläggsprotokollet till avtalet mellan Europeiska ekonomiska gemenskapen och Konungariket Norge samt

tilläggsprotokollet till avtalet mellan Europeiska ekonomiska gemenskapen och Island undertecknades i Bryssel den (...). Dessa avtal och protokoll bör godkännas på Europeiska unionens vägnar.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Avtalet mellan Europeiska unionen, Island, Furstendömet Liechtenstein och Konungariket Norge om en finansiell mekanism för EES för perioden maj 2021–april 2028, avtalet mellan Konungariket Norge och Europeiska unionen om en norsk finansiell mekanism för perioden maj 2021–april 2028, tilläggsprotokollet till avtalet mellan Europeiska ekonomiska gemenskapen och Konungariket Norge samt tilläggsprotokollet till avtalet mellan Europeiska ekonomiska gemenskapen och Island godkänns härmed på Europeiska unionens vägnar.

Texterna till avtalen och protokollen åtföljer detta beslut.

Artikel 2

Rådets ordförande ska utse den person som har befogenhet att deponera godkännandeinstrumenten på Europeiska unionens vägnar i enlighet med artikel 3 i avtalet mellan Europeiska unionen, Island, Furstendömet Liechtenstein och Konungariket Norge om en finansiell mekanism för EES för perioden maj 2021–april 2028, artikel 11 i avtalet mellan Konungariket Norge och Europeiska unionen om en norsk finansiell mekanism för perioden maj 2021–april 2028, artikel 5 i tilläggsprotokollet till avtalet mellan Europeiska ekonomiska gemenskapen och Konungariket Norge samt artikel 4 i tilläggsprotokollet till avtalet mellan Europeiska ekonomiska gemenskapen och Island för att uttrycka Europeiska unionens samtycke till att bli bunden av avtalen och protokollen.

Artikel 3

Detta beslut träder i kraft den ... [4]

Utfärdat i Bryssel den

På rådets vägnar
Ordförande

[4] Dagen för avtalets ikraftträdande kommer att offentliggöras i *Europeiska unionens officiella tidning* av rådets generalsekretariat.